

Har du kultur- och nöjestips?
Ring Niclas Carron
tel 550 550 54
niclas.carron@mitti.se

Kultur & Nöje

Vallentunas matriark i närbild

ARKEOLOGI Hon är 1 000 år gammal och sin tids mäktigaste kvinna i Vallentuna. Nu får världen veta hur hon såg ut. Förra onsdagen avtäcktes en ansiktsrekonstruktion av Estrid, Jarlabankes farmor. Modellmakaren Oscar Nilsson har utgått från Estrids skelett som hittades 1995. Estrid visar nu sitt ansikte på Stockholms läns museum.

In i biomörkret för barnen

BARN OCH UNGDOM Sportlovet är inte bara till för vintersport. Som omväxling till skidturerna och pukaåkning kan man välja bio, och det på nära håll. Under sportlovsveckan visar Centrum bio i Vallentuna den senaste Disneyrullen "Prinsessan och grodan". Kårsta Ekskogens Bydegård satsar i stället på fartiga "Alvin och gänget 2".

Åsa Almqvist tycker egentligen att hennes pappas teckning av den blågula tigrern har gjort sitt. "Den hängde i nästan varenda trappuppgång. Då gjorde den nytta. Då var det allvar men vi var yrvakna i Sverige och inte vana vid krig." säger hon.

FOTO: ANNA WILSON

Alla vill ha en svensk tiger

Åsa Almqvist vann striden om sin pappa Bertils klassiska teckning.

Teckningen av den blågula svenska tigrern ett hett byte för många.

Senast har ett punkband försökt registrera "En Svensk tiger" som varumärke. Men skaparens dotter, Brottbybon Åsa Almqvist, håller hårt i verkets upphovsrätt.

Har du sett den en gång kommer du i håg den. Kasta en enda blick på den blå-gul-randiga stiliserade tigrern som listigt smyger sig fram och sedan sitter den där på näthinna.

Det är också därför så många vill använda bilden för sitt eget syfte. Både högerextrema och vänsterextrema har velat göra den till sin för att nå fram med sitt budskap. Svenska möbelföretag har dreglat över tigrern, precis som Försvarsmakten

som helt sonika registrerade bilden hos Patent- och registreringsverket och försökte norpa upphovsrätten framför ögonen på arvingarna. Det resulterade i upphovsrättslig tvist som varade i sju år.

Till slut var det Brottbybon Åsa Almqvist och hennes syster, döttrar till tecknaren Bertil Almqvist, som gick segrande ur fighten.

– Det var väl ingen som trodde att två tjejer skulle komma där och komma. Men vi vann och som tidningen Tecknaren skrev: "Nu är tigrern hemma efter 27 år i militärtjänst", säger Åsa Almqvist.

Men tigrern fortsätter att dra ögonen till sig. Ett punkband i Göteborg började använda bilden på skivomslag och kallar sig "En Svensk tiger". För ett par år sedan registrerade de namnet "En Svensk tiger" som varumärke hos Patent- och registreringsverket. De visste inte att arvingarna hade rätt till bilden. Efter en långdragen prövning stod det i förra veckan klart

En svensk tiger och Barna Hedenhös

► Bertil Almqvist (1902–1972) var verksam som tecknare på Dagens Nyheter, Aftonbladet och Stockholmstidningen under signaturen BertilA i runt 30 år. Men mest känd blev han för böckerna om stenåldersbarnen: Barna Hedenhös.

► Bertil Almqvists dotter Åsa Almqvist har bott i Vallentuna under en stor del av sitt liv. Hon har varit verksam som journalist och tecknare. Senast var hon aktuell med boken "Den stad som var vår" som handlar om Klarakvarteren i Stockholm.

att deras registrering upphävs.

– Jag tycker att de borde vara stolta över att folk vill använda bilden och uttrycket i stället för att jaga bloggare och andra som använder det, säger Pär Larsson, sångare i bandet.

Och visst är Åsa Almqvist stolt över tigrern. Men den tillhör främst historien, tycker hon.

– Den har gjort sin nytta.

Tecknaren Bertil Almqvist ritade bilden 1941 på uppdrag av Statens informationsstyrelse. Affi-

schen med tigrern och den fyndiga ordleken "En Svensk tiger" skulle uppmåna svenskarna att hålla tyst om försvarshemligheter.

– Vi var nyvakna i Sverige. Vi släppte ifrån oss information till vem som helst, precis som gamla människor i dag som släpper in vem som helst i lägenheten, bara de säger att de är poliser, säger Åsa Almqvist.

Kampanjen fungerade bra. Symbolen hängde i nästan varenda trappuppgång och de flesta snabbade ordleken direkt.

– Alla utom en militär som inte begrep varför det skulle vara en tiger på teckningen när en av Sveriges nationalsymboler är ett lejon, berättar Åsa Almqvist.

Nu har hon den ideella upphovsrätten till bilden av tigrern. Den ekonomiska upphovsrätten har hon överlåtit till Beredskapsmuseet i Helsingborg.

Men Pär Larsson och hans band tycker att tigerteckningen ger andra associationer. För dem handlar det om att svenskar i dag tiger och inte säger ifrån om missförhållanden. Han vill också höja det historiska medvetandet hos en yngre publik.

– Vi försöker absolut inte spotta på Bertil Almqvists verk. Men vi når ju en yngre målgrupp än Beredskapsmuseet som har bilden upptryckt på musmattor.

■ Anna Wilson

anna.wilson@vallentunasteget.se
tel 076-886 43 31